

РЕШЕНИЕ

№ 2391

гр. София, 11.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 64 състав, в публично заседание на 12.03.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калинка Илиева

при участието на секретаря Спасина Иванова, като разгледа дело номер **10279** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145-178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 87 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).

Образувано е по жалба на С. Г., гражданин на Руската федерация, ЛНЧ [ЕГН] срещу решение № 14111/27.9.2023 г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет, с което му е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.

Жалбоподателят иска отмяна на решението. Твърди, че при постановяването му са допуснати съществени нарушения на процесуалните правила – не са обсъдени и анализирани всички факти, за да се установи фактическата обстановка, независимо от това, че съгласно § 196 от Наръчника за процедури и критерии за определяна на статут на бежанец общият принцип е, че бежанецът доказва фактите. Счита, че липсата на данни за преследване не е основание за отказ. Добросъвестно е изложил своята бежанска история. Не са събрани факти относно състоянието на сигурността в Русия и гарантирането на основните права там. Твърди, че е получил повиквателна за явяване във военния комисариат, но не се е явил, с което е извършил деяние, което се преследва от Наказателния кодекс, поради което счита, че са налице предпоставките на чл. 8 ЗУБ. Счита, че са налице и предпоставките на чл. 8, ал. 5, т. 5 ЗУБ, а именно военната длъжност в У. предполага извършване на деяние по чл. 12, ал. 1, т. 1-3 ЗУБ.

В писмените бележки твърди, че подлежи на задължителна мобилизация предвид

войната в У., предвид и военната му специалност: оператор-стрелец на танк. Не е съобразено, че в случай на мобилизация жалбоподателят не е следвало да бъде изпратен на обучение, тъй като е изкарал толкова, а е следвало да бъде изпратен на фронта. Пренебрегнат е фактът, че е лице с различна сексуална ориентация, което би създавало сериозна опасност за жалбоподателя доколкото в Руската федерация ЛГБТ движението е забранено с решение на Върховния съд от ноември 2023 г. В този смисъл следва да се ценят и показанията на св. трансджендър В. Ю. Ф., който е получил статут на бежанец именно поради това му качество.

Ответникът по жалбата – председателят на Държавната агенция за бежанците, я оспорва и моли съда да се отхвърли. Правилно е преценено, че не са налице предпоставките на чл. 8 и 9 ЗУБ.

СГП не взе становище по жалбата.

Съдът, като взе предвид събраните по делото доказателства, счита, че се установява следната фактическа обстановка.

Началото на разглежданото производство е поставено с молба, подадена на 30.9.2022 г. от жалбоподателя за предоставяне на международна закрила до председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерския съвет (ДАБ-МС). В Оспорващият е роден на 3.2.1995 г. в [населено място], Руската федерация/РФ/, гражданин на тази държава, атеист, неженен. Личните му данни са установени въз основа на представен документ за самоличност – национален паспорт, вътрешен паспорт, както и военна книжка.

В интервю за установяване на самоличността, националността и маршрута на пътуване, жалбоподателят твърди, че е напуснал РФ легално, а нелегално е преминал границата на България със С..

Посочил е, че е със средно образование, работил е като системен администратор. Доколкото разбрал, е бил зачислен към военния запас. Получил е няколко повиквателни, а след напускането на страната е бил търсен и в дома му. Мотивирал е молбата си с опасения за мобилизиране и нежелание да служи.

С обжалваното в това производство решение на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут, на основание чл.75, ал.1, т.2 и т.4, във връзка с чл.8 и чл.9 ЗУБ. Административният орган е приел, че:

-не са налице материално-правните предпоставки за предоставяне на статут на бежанец на кандидата, тъй като той не е аргументирал наличието на основателни опасения от преследване по изброените в чл.8, ал.1 от ЗУБ причини: раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, поради което не са налице субективният и обективният елемент за прилагане на цитираната правна норма.

-изложени са доводи за липса на основания за предоставяне на хуманитарен статут по смисъла на чл.9 от ЗУБ, тъй като жалбоподателят не прави твърдения за „смъртно наказание“ или „екзекуция“, а предвид установената фактическа обстановка се приема, че той не е бил принуден да напусне страната по произход поради реална опасност от изтезание, нечовешко или унижително отнасяне или наказание.

При така установените факти съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е подадена от надлежна страна, която е адресат на оспорения административен акт, с право и интерес от оспорването, в срока по чл.84, ал.3 от ЗУБ, поради което е процесуално допустима.

При извършената служебна проверка на законосъобразността на оспореното решение (чл.168, ал.1 от АПК), на основанията, посочени в чл.146 от АПК, съдът намира, че решението е издадено от компетентен орган по смисъла на ЗУБ – председателя на агенцията, доколкото той по силата на чл.48, ал.1, т.1 от ЗУБ притежава правомощието да предоставя, отказва, отнема или прекратява статут на бежанец и хуманитарен статут в Република България.

Не са допуснати съществени нарушения на административно-производствените правила, предвидени в ЗУБ. На оспорвания е разяснена процедурата, по която се подават и разглеждат молби за закрила, проведено е интервю с кандидата, на разбираем от него език. При провеждане на процедурата по подаване на процесната молба за убежище не се установяват съществени процесуални нарушения.

Решението е издадено при правилно тълкуване и прилагане на материалния закон. Статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Съгласно чл.8, ал.4 от ЗУБ „преследване“ е нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество и повтаряемост.

В разглеждания случай не са налице твърдения, нито са представени доказателства, от които да може да се направи извод за наличието на посочените по-горе предпоставки. Видно от представените по делото справки относно Руската федерация и в частност относно правилата за мобилизация, както и останалите събрани доказателства следва да се направи извод, че по отношение на жалбоподателя не съществува основателни опасения от преследване по критериите на чл. 8, ал. 1 ЗУБ и в частност – на чл. 8, ал. 5, т. 5 ЗУБ. Не се установява, нито се излагат твърдения жалбоподателят да е преследван или да има опасност от преследване поради неговата раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група.

Не може да се направи извод по отношение на него да са налице действия по чл. 8, ал. 5, т. 5 ЗУБ – действия на наказателно преследване или наказания за отказ да бъде отбита военна служба в случай на военни действия, когато военната служба би предполагала извършването на престъпление или на деяние по чл. 12, ал. 1, т. 1 - 3; Действително, се установява, че в РФ е обявена частична мобилизация на 21 септември 2022 г., както и свързани с това законодателни мерки, свързани със завишена отговорност за престъпления против военната служба.

Действително, видно от представените справки, вкл. и последната – от 23.1.2024 г., се установява, че руските граждани подлежат на наборна военна служба, два пъти годишно, за лица от 18 до 27 г., но има възможност и за алтернативна служба при определени условия. Действително, на 28 май 2022 г. със закон е премахната горната възрастова граница за служба в руската армия. Същевременно обаче се установява, че на наборните войници от руската армия е забранено да служат в чужбина, вкл. в У.. В У. по закон се сражават единствено професионални военни, както и такива на договорен принцип. Нещо повече – професионалните военнослужещи, които отказват да служат в У., могат да бъдат уволнени или преместени ако поискат, но не подлежат на наказателно преследване.

По отношение на жалбоподателя се установява единствено, че е получил „повиквателна“ за връчване на мобилизационно предписание и уточняване на данни. От него, както и при съвкупната преценка с обсъдените по-горе доказателства, не може да се направи извод, че е съществувала реална опасност жалбоподателят да бъде мобилизиран, а още по-малко – да бъде изпратен за участие във военни действия в У.. Не се установява да е бил преследван заради отказа си да се яви в отговор на тези повиквателни. Аргумент в тази насока е това, че жалбоподателят е напуснал РФ легално. Това, че се е страхувал да не бъде изпратен на фронта /така показанията на разпитания свидетел Ф./, не може да се направи извод, че са налице обективни обстоятелства, които да обосноват основателен страх.

Ето защо съдът намира, че не може да се направи извод, че у жалбоподателя е имало или би могло да възникне основателен страх по смисъла на чл. 8, ал. 1 ЗУБ, както и чл. 8, ал. 5, т. 3 ЗУБ. Не може да се приеме, че са налице такива военни действия, дори и при наличие на такива в съседна У., при които да е налице реална опасност жалбоподателят да понесе наказателно преследване или друго наказание в случай на отказ да се яви на военна служба във връзка с тези военни действия. А още по-малко може да се направи извод такъв предполагаем отказ да предполага извършване на престъпление или на деяние по чл.12,ал.1,т.1-3 ЗУБ.

По отношение на представените документи във връзка с участието му в протестни действия по повод войната в У.. Видно от представените от жалбоподателя постановление от 9 март 2022 г. от Нагатинския районен съд в М. и решение на Московския градски съд, с което това решение е оставено в сила, се установява, че жалбоподателят е участвал в такива протестни действия, като му е наложена глоба за това, че са нарушени изискванията за участие в такива доколкото провеждането на конкретния протест не е било разрешено.

Предвид установеното настоящият състав намира, че посочените документи не са достатъчни, за да обосноват извод за наличие на предпоставките на чл. 8, ал.1 ЗУБ. Действително, жалбоподателят е бил санкциониран за участие в протестни действия, но се установява, че конкретните протестни действия са признати за незаконосъобразни, с влязло в сила по отношение на него съдебно решение. Не се установяват обаче други факти, от които да се направи извод, че освен наложената глоба жалбоподателят е бил преследван по друг начин именно заради изявената своя гражданска позиция. Аргумент в тази насока е и това, че липсват изявления за осъществени спрямо него други действия на официалните власти. Вместо това – той е имал възможност да напусне страната легално, като е минал през всички паспортни проверки на летището в М..

По отношение на наведените за пръв път в това производство твърдения за опасения от преследване поради своята сексуална ориентация. Действително се установява, видно от приложените справки, че в РФ се преследват хората от ЛГБТ общността /така справките, изготвени от ответника, както и тези, изготвени от Център за правна помощ – глас в България/. Действително, по делото бе разпитан като свидетел В. Ю. Ф. /с предишно име В. Ю. Ф./, на когото с решение на ДАБ № 16729/7.11.2023 г. е предоставен хуманитарен статут. Видно от показанията на този свидетел, те са имали интимна връзка, вкл. и сексуални отношения с жалбоподателя по време на престоя им в Република България – в края на 2022 г. Този свидетел сочи и че жалбоподателят е имал отношения и с лица от същия пол.

Същевременно обаче съдът намира, при съвкупната преценка на събраните

доказателства, че така изложените твърдения и събраните доказателства не биха могли да обосноват извод за наличие на основателни опасения от преследване именно по отношение на жалбоподателя. Видно от преписката, пред административния орган жалбоподателят нито е изложил твърдения, нито е представил доказателства в подкрепа на тях за това, че е имал различна сексуална ориентация, както и за това, че именно заради нея е имал основателен страх от преследване. Едва пред настоящия състав излага такива твърдения и то за осъществени контакти именно на територията на страната. Видно от цитираните справки, са извършвани репресии срещу организации, основани на такива принципи /така закон от 2013 г./; налице са предразсъдъци срещу такива лица; забранено е разпространяване на информация за „нетрадиционни сексуални отношения и/или предпочитания“. Но, не може да се направи извод, че по принцип е забранено практикуване на такива отношения. В този смисъл – установява се, че хомосексуалността е декриминализирана в началото на 90-те години. Не може да се направи извод, че по принцип тези отношения са преследвани и забранени. Установява се, че се забранява тяхното външно изразяване – посредством сдружения и пр., в каквото външно изразяване не са излагани твърдения, нито се установява жалбоподателят да е участвал.

По отношение на извода за липсата на основания за прилагане на хуманитарен статут по чл.9 от ЗУБ, съдът също намира, че решението е издадено при правилно прилагане на материалния закон и в съответствие с фактите по делото. Съгласно чл.9, ал.1 от ЗУБ, хуманитарен статут се предоставя на чужденец, принуден да напусне или да остане извън държавата си по произход, тъй като в тази държава е изложен на реална опасност от тежки посегателства – смъртно наказание или екзекуция, изтезание или нечовешко или унижително отнасяне, или наказание, тежки и лични заплахи върху живота или личността му като гражданско лице поради насилие в случаи на вътрешен или международен въоръжен конфликт. Разпоредбата на чл.9, ал.2 от ЗУБ предвижда, че тежките посегателства могат да възникнат от действия или бездействия на държавен орган или организация, на която държавата не може или не желае ефективно да противодейства. По силата на чл.9, ал.8 от ЗУБ хуманитарен статут може да бъде предоставен и по други причини от хуманитарен характер, както и поради причините, посочени в заключенията на Изпълнителния комитет на Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците.

В оспореното решение административният орган е спазил императивното изискване на чл.75, ал.2 от ЗУБ, като е обсъдил всички наведени от кандидата за закрила факти и обстоятелства от личната му история заедно с въпроса относно сигурността на страната му по произход.

Видно от представените справки, вкл. и последните от 13.2.2024 г. и 23.1.2024 г. следва да се направи извод, че не са налице и разширенията, дадени в тълкувателно решение на Съда на Европейските общности от 17 февруари 2009г. по дело № С-465/07 и тълкувателно решение на Съда на Европейския съюз от 30 януари 2014г. по дело № С-285/12 по тълкуването на чл.15, б. “в“ от директива 2011/95/ЕС, които се преценяват във връзка с прилагане единствено на нормата на чл.9, ал.1, т.3 от ЗУБ.

При изследване на териториалния обхват и степента на насилието в Руската федерация се установява, че състоянието на сигурността в държавата по произход е стабилно. Не би могло да се направи извод, че е налице реална опасност от изтезание, нечовешко или унижително отнасяне или наказание. От справките се установяват неблагоприятни последици от войната в У. в икономически аспект, но също така и

предприемане на резултатни мерки от страна на властите за овладяване на тези последици.

Не е налице реална опасност от :

1. смъртно наказание или екзекуция, или
2. изтезание, нечовешко или уничително отнасяне, или наказание, или
3. тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт.

От доказателствата по делото не може да се направи извод, че са налице факти, въз основа на които да се приеме, че единствено на основание присъствието си на територията на държавата си по произход жалбоподателят би бил изправен пред реален риск да стане обект на заплаха - смъртно наказание или екзекуция, изтезание или нечовешко или уничително отнасяне или наказание, тежки и лични заплахи върху живота или личността му като гражданско лице поради насилие в случаи на вътрешен или международен въоръжен конфликт.

Действително, се установява /така представените справки/, че на територията на РФ са предприети действия за преследване на опозиционни партии или сдружения, чиято дейност не съвпада с официалната политика там. Но, тези установявания не би могло да се приеме, че имат отношение към жалбоподателя. Видно от протокола за проведеното интервю се установява, че жалбоподателят не е членувал в политическа партия, а още по-малко – в такива партии или сдружения, които са били забранени или преследвани. Единствено е наказан заради участието си в неразрешен протест, като се установява, че това участие е санкционирано с глоба, но не може да се направи извод, че е налице опасност от изложените по-горе тежки последици: смъртно наказание, нечовешко отношение и т.н. именно поради своята изявена гражданска позиция. Лично не му е оказвано насилие, нито е бил заплашван от страна на властите.

Едновременно с това се установява, че по отношение на кандидата не са налице предпоставки за предоставяне на статут по чл.8, ал.9 и чл.9, ал.6 от ЗУБ, доколкото той не е заявил член на семейството му да има предоставен статут на бежанец или хуманитарен статут в Република България. Личните мотиви на молителя да остане в България не могат да бъдат оценени като хуманитарни по смисъла на чл.9, ал.8 от ЗУБ, както правилно е приел административният орган.

По така изложените съображения настоящият съдебен състав намира, че оспореното решение е издадено при правилно прилагане на материалния закон, като административният орган е изложил подробни мотиви относно липсата на материално-правните условия за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на оспорвания, съобразно фактите и обстоятелствата от личната от личната му история и въпроса относно сигурността в държавата по произход. Следователно не са налице отменителни основания по чл.146 от АПК за незаконосъобразност на административния акт и жалбата следва да се отхвърли като неоснователна.

Воден от изложеното, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на С. Г., гражданин на Руската федерация, ЛНЧ [ЕГН] срещу решение № 14111/27.9.2023 г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет.

Решението подлежи на касационно обжалване в 14-дневен срок от съобщението до страните, че е изготвено, пред Върховния административен съд.

СЪДИЯ: